

holdt en række foredrag med efterfølgende diskussioner. Således talte fængselsdirektør H. Tetens om fængselsvæsenet i U.S.A., tidligere fængselslæge ved statsfængslet i Vridsløselille, professor E. Godtfredsen, om træk fra fængselsvæsenets historie og chefen for fængselsvæsenets arbejdsdrift, C. Aude-Hansen om »Disciplin«. Indimellem foredragene afholdtes gruppemøder, hvor man drøftede, hvilke muligheder man har for at bidrage til de i anstalterne indsatte genindpasning i samfundet, og hvilke forbedringer der kunne ønskes. Som afslutning på gruppemøderne fandt der en rundbordssamtale sted om gruppeforhandlingsemnet.

I 1953 blev der truffet aftale mellem fængselsstyrelserne i Sverige, Norge, Finland og Danmark om fremtidig etablering af en udveksling af fængselstjenestemænd mellem de 4 lande. Den første udveksling fandt for Danmarks vedkommende sted samme år, idet 2 fængselsfolk i 30 dage aflagde besøg og fulgte tjenesten i nogle norske anstalter. Samme år besøgte 2 norske fængselsfolk danske anstalter.

På fængselsvæsenets betjentskole i København har 112 honorarlønnede fængselsbetjente og fængselsbetjentaspiranter og 32 overbetjente gennemgået kursus af ca. 3 måneders varighed. 48 værk mestre har deltaget i 14 dages kursus.

Jørgen Tornøe.

Socialt Forsvar's Program.

Præsidiets for Société Internationale de Défense Sociale har fundet det ønskeligt at udsende en programerklæring. Man har i denne erklæring villet sammenfatte de punkter, som alle organisationens medlemmer ville kunne tiltræde, og som kunne danne grundlag for nye medlemmers tilslutning til organisationen. Man er klar over, at enkelte medlemmer, også indenfor præsidiets, er tilhængere af et videregående program i retning af afskaffelse eller tilbagetrængning af egentlige strafforanstaltninger. Men sådanne videregående synspunkter er individuelle og ikke bindende for organisationen. På den anden side understreges medlemmernes frie adgang til at hævde et videregående program end det nu udsendte, derved at dette udtrykkelig betegnes som et minimumsprogram.

Programerklæringen hviler på et udkast, der er udarbejdet af Marc Ancel (Frankrig), Stephan Hurwitz (Danmark) og Ivar Strahl (Sverige).

Programmet, der med indledende bemærkninger nu er blevet offentliggjort i Revue Internationale de Défense Sociale 1954, h. 3—4, er sålydende:

I *Bevægelsens grundprincipper.*

1. Kriminalitetens bekæmpelse bør anerkendes som en af de vigtigste opgaver, der påhviler samfundet.

2. I denne bekæmpelse bør samfundet benytte sig af forskellige virkemidler, på een gang præventive og repressive. Kriminalretten bør betragtes som et af de midler, samfundet kan betjene sig af for at formindske kriminaliteten.

3. Formålet med de virkemidler, der således anvendes, bør være ikke alene at beskytte samfundet mod lovovertræderne, men også at beskytte samfundets medlemmer mod risikoen for at blive lovovertrædere. Gennem sin virksomhed indenfor disse to områder bør samfundet etablere, hvad der med rette kan kaldes et *socialt forsvar*. Idet bevægelsen for socialt forsvar søger at sikre gruppens beskyttelse igennem beskyttelse af dens enkelte medlemmer, ønsker den i alle samfundsforhold at hævde de menneskelige rettigheder.

II *Kriminalrettens grundprincipper.*

1. Kriminalrettens formål er at beskytte samfundet og dets medlemmer mod kriminaliteten.

2. Under forfølgelsen af dette formål bør man sikre respekten for de menneskelige værdier og gøre sig klart, at man ikke af lovovertræderne kan forlange en udadadelig adfærd, hvis man ikke overfor dem iagttager en fremgangsmåde, som er i overensstemmelse med vor civilisations principper. Kriminalpolitikken bør lade sig inspirere af den humanistiske overlevering, grundlaget for vor kultur.

3. Det er ligeledes vigtigt, at kriminalretten sikrer respekten for menneskerettighederne gennem iagttagelse af alle de forskrifter, der følger af en streng legalitet. Friheds- og legalitetsprincipperne, som er resultatet af den historiske udvikling, der danner grundlaget for samfundet af idag, bør betragtes som ukrænkelige.

III *Kriminalretsteori.*

1. Da kriminalrettens formål er at beskytte samfundet og dets medlemmer mod kriminaliteten, må fortolkningen såvel som anvendelsen af kriminalrettens regler betragtes som en opgave af væsentligt praktisk art. Som alle komplicerede opgaver af lignende art kræver også denne en omhyggelig og videnskabelig undersøgelse af den virkelige tilværelse. Såvel i sin udformning som i sin anvendelse bør kriminalretten altså så vidt muligt hvile på videnskabelige forudsætninger.

2. Kriminalrettens teori bør ikke støttes på læresætninger af metafysisk karakter. Det må undgås, at kriminalretten eller dens anvendelse lades i stikken under indflydelse af dogmer såsom viljens frihed, skyld og ansvarlighed, for så vidt disse begreber er baseret på metafysiske ideer. Men på den anden side er det vigtigt ikke at slutte sig til en doktrin, som fornægter åndelige værdier. Det er af stor betydning, at kriminalretsplejen er i overensstemmelse med samfundets retsbevidsthed og indtrængende ap-

PELLERER til den moralske ansvarsfølelse, som bor i ethvert menneske.

3. Spørgsmålet om forskellen mellem de foranstaltninger, der skal anvendes overfor lovovertræderen, bør betragtes som et spørgsmål af praktisk art, således at det gælder om at vælge en foranstaltning, som er i overensstemmelse med kriminalrettens formål; den foranstaltning, der vælges, bør derfor i hvert enkelt tilfælde sigte til den dømtes forbedring og resocialisering. Selvom man bibeholder betegnelsen straf for visse foranstaltninger, f. x. bøder og visse tidsbestemte frihedsberøvelser, må det erkendes, at disse straffe lige fuldt falder indenfor rammerne af socialt forsvars virkemidler.

IV Program for kriminalrettens udvikling.

1. Man bør søge at koordinere de forskellige af kriminalretten anvendte foranstaltninger for så vidt muligt at nå til et enheds-system i samfundets reaktion overfor den kriminelle handling.
2. Det er vigtigt, at dette system er tilstrækkeligt nuanceret til at åbne domstolen mulighed for i det konkrete tilfælde at vælge den foranstaltning, som er mest hensigtsmæssig overfor netop denne lovovertræder.
3. Den rettergang og den forbedrende behandling, som lovovertræderen er genstand for, bør betragtes som værende en fortløbende proces, hvis successive stadier alle bør opfalles og udføres i overensstemmelse med socialt forsvars ånd og forudsætninger.

Meddelelser.

NTTK's REDAKTION.

Rektor ved Lunds Universitet, professor, dr. jur. *Ragnar Bergendal* har efter mangearig deltagelse i tidsskriftets redaktion ønsket at træde tilbage på grund af stærk optagethed. Til hans efterfølger er valgt professor ved Stockholms Högskola, dr. jur. *Ivar Agge*.

Redaktionen takker professor Bergendal for den interesse han har vist tidsskriftet i de forløbne år, og byder professor Ivar Agge hjertelig velkommen til samarbejdet om tidsskriftets opgaver.

KRIMINALPOLITISKA SÄLLSKAPET I GÖTEBORG

har under 1954 hållit fem sammanträden, varvid behandlats följande ämnen: 23/3 „Ungdomsvårdsskoleutredningens förslag. Allmänna synpunkter på vårdformerna“ (inledare: landshövdingen Per Nyström, Göteborg); 23/4 „Experiment i kriminalvård“ (inledare: byråchefen Torsten Eriksson, Stockholm); 3/5 „Gruppterapi i institutioner“ (inledare: dr. Lloyd W. McCorkle, chef för statsfängelset i Trenton, New Jersey, U.S.A.); 22/10 „Rättspsykiatri i återvändergränd“ (inledare: borgmästaren Erik Bendz, Halmstad, och doktor Gustav Jonsson, Skå)